

ULC ČARNOGURSKÝ PRO BONO

01/2009

1. ZMENY TÝKAJÚCE SA DANE Z PRÍJMOV

Dňa 1. januára 2009 nadobudli účinnosť niektoré ustanovenia zákona o dani z príjmov zakotvené zákonom č. 621/2007 Z. z. a taktiež ustanovenia včlenené do zákona o dani z príjmov článkom II zákona č. 465/2008 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú zákony v pôsobnosti Ministerstva financií SR v súvislosti so zavedením meny euro v SR. Zákon o dani z príjmov bol s rovnakou účinnosťou novelizovaný aj zákonom č. 563/2008 Z. z., oblasti dane z príjmov sa týka taktiež vyhláška Ministerstva financií SR č. 75/2008 Z. z. obsahujúca úpravy v súvislosti so zavedením eura v SR. Bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO Vás s obsahom i dôsledkami všetkých týchto úprav podrobne oboznámi.

2. VYMÁHANIE KONCESIONÁRSKÝCH POPLATKOV

Slovenský rozhlas a spoločnosť Lawyer Partners a.s. sa mimosúdnu cestou dohodli na ukončení súdnych sporov. Ich mimosúdna dohoda sa týka aj vymáhania koncesionárskych poplatkov, ktorým sa bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO intenzívne venuje už od roku 2006. Aktuálne informácie súvisiace s vymáhaním koncesionárskych poplatkov Vám v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO opäť radi sprostredkujeme a nadviažeme tak na predminuloročné decembrové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

3. PRÁVNÝ RÁMEC PRE ZAVEDENIE EURA NA SLOVENSKU

Dňa 1. januára 2009 Slovensko zaviedlo menu euro. Základné právne predpoklady pre zavedenie eura na území SR a jeho začlenenie do eurozóny vytvoril zákon č. 659/2007 Z. z., všeobecne známy aj pod názvom generálny zákon, ktorý bol od svojho schválenia už štyrikrát novelizovaný. Na základe generálneho zákona boli prijaté mnohé vykonávacie predpisy, právny rámec pre prechod na menu euro však dotvárajú aj mnohé ďalšie právne úpravy, ktoré boli prijaté tak na vnútroštátnej úrovni ako aj v rámci Európskej únie/Európskeho spoločenstva. V bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO Vás s obsahom tejto rozsiahlej problematiky radi oboznámime a nadviažeme tak na predminuloročné decembrové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO, v ktorom sme Vám jej mimoriadne spracovanie vopred avizovali.

4. ZAMESTNANECKÁ PRÉMIA A POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon č. 563/2008 Z. z. s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 zaviedol do zákona o dani z príjmov nový inštitút zamestnaneckej prémie. Nová právna úprava prináša so sebou okrem bonusu pre tých zamestnancov, ktorým vznikne nárok na zamestnaneckú prémie, aj nové povinnosti pre zamestnávateľov, s ktorými Vás v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO podrobne zoznámime.

5. DAŇOVÉ PRIZNANIA K DANI Z PRÍJMOV

Ministerstvo financií SR ustanovilo s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 vzory daňových priznaní k dani z príjmov pre fyzické osoby a právnické osoby, ktoré sa použijú za zdaňovacie obdobie roku 2009. Bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO Vám okrem podrobností k novým vzorom daňových priznaní prináša aj informácie týkajúce sa osobitostí podávania daňových priznaní k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2008 spojených s prechodom SR zo slovenskej meny na novú menu euro.

6. PRIPRAVUJE SA V NR SR - NOVELA OBCHODNÉHO ZÁKONNÍKA

V NR SR sa v súčasnom období nachádza v prvom čítaní návrh novely Obchodného zákonníka, schválením ktorej by bola zakotvená možnosť zmluvne limitovať rozsah náhrady škody. V bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO Vám v predstihu prezentujeme zmeny, ktoré by do Obchodného zákonníka prinieslo schválenie tohto návrhu novely Obchodného zákonníka, ktorého účinnosť sa navrhuje odo dňa 1. mája 2009.

ZMENY TÝKAJÚCE SA DANE Z PRÍJMOV

Zavedenie eura na Slovensku sa okrem mnohých iných právnych úprav a oblastí dotklo aj daňovníkov dane z príjmov, viaceré zmeny sa premietli aj do zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o dani z príjmov“ alebo len „zákon“).

Právne úpravy k dani z príjmov

Dňa **1. januára 2009** nadobudli účinnosť niektoré ustanovenia, ktoré boli do zákona o dani z príjmov zakotvené jednou z jeho predchádzajúcich noviel, a to **zákonom č. 621/2007 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Dane z príjmov sa dotkla aj právna úprava obsiahnutá **vo vyhláške Ministerstva financií SR č. 75/2008 Z. z.**, ktorou sa ustanovujú pravidlá vykazovania, prepočtu a zaokrúhľovania peňažných súm v súvislosti s prechodom na menu euro na účely účtovníctva, daní a colné účely, ktorá nadobudla **účinnosť už dňa 15. marca 2008**. Zákon o dani z príjmov bol novelizovaný **s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 článkom II zákona č. 465/2008 Z. z.**, ktorým sa menia a dopĺňajú zákony v pôsobnosti Ministerstva financií SR v súvislosti so zavedením meny euro v SR **s výnimkou** úpravy v § 21 ods. 2 písm. k) zákona o dani z príjmov, ktorý nadobudne účinnosť odo dňa **1. januára 2010**. S rovnakou účinnosťou, teda s účinnosťou **odo dňa 1. januára 2009**, bol zákon o dani z príjmov novelizovaný aj **zákonom č. 563/2008 Z. z.**, ktorý v zákone o dani z príjmov zakotvil nový inštitút zamestnaneckej prémie, priniesol však i ďalšie zmeny.

So všetkými vyššie citovanými právnymi úpravami Vás oboznámime v ďalšom texte a súčasne si dovoľujeme dať Vám do pozornosti, že inštitútu zamestnaneckej prémie a problematike daňových priznaní k dani z príjmov sa **v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO venujeme osobitne.**

VYHLÁŠKA MF SR

Prvou právnou úpravou, ktorá sa týka dane z príjmov, je **vyhláška Ministerstva financií SR č. 75/2008 Z. z.**, ktorou sa ustanovujú pravidlá vykazovania, prepočtu a zaokrúhľovania peňažných súm v súvislosti s prechodom na menu euro na účely účtovníctva, daní a colné účely (ďalej v texte len „vyhláška MF SR“ alebo len „vyhláška“). Predmetnú vyhlášku vydalo Ministerstvo financií SR **podľa § 16 ods. 3 a § 18 ods. 10 písm. b) zákona č. 659/2007 Z. z.** o zavedení meny euro v SR a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „generálny zákon“), ktorého komplexný podrobný výklad, a to vrátane výkladu všetkých sprievodných novelizácií, ktoré prostredníctvom generálneho zákona boli vykonané v 28 zákonoch, spolu s predpismi vydanými na vykonanie generálneho zákona a ďalšími predpismi súvisiacimi so zavedením eura v SR sme pre Vás spracovali v poslednom **mimoriadnom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál.**

Vyhláška MF SR **upravuje podrobné pravidlá** pri evidovaní, vykazovaní alebo zaokrúhľovaní údajov o peňažných sumách (ďalej v texte len „peňažný údaj“) **a podrobný postup** pri prepočtoch peňažných údajov v súvislosti s prechodom na menu euro **pre oblasť (1) účtovníctva, (2) dane z príjmov, (3) dane z pridanej hodnoty, (4) spotrebných daní, (5) miestnych daní, (6) správy daní a (7) cla.**

Úprava **pre oblasť dane z príjmov** je obsiahnutá v ustanoveniach **§ 7 až 11 vyhlášky**, pričom k oblasti daní sa vzťahuje **aj § 20 vyhlášky** obsahujúci spoločné a záverečné ustanovenia.

Z ustanovenia **§ 7 vyhlášky** vyplýva, že **suma daňového bonusu** (§ 33 a § 52 ods. 48 zákona o dani z príjmov) v slovenských korunách vyplatená správcom dane po zavedení eura, ktorá sa týka zdaňovacích období pred

Predmet úpravy
vyhlášky MF SR

Daňový bonus

zavedením eura, **sa prepočíta** konverzným kurzom (30,1260 SKK/EUR) na eurá **a zaokrúhli sa na najbližší eurocent nahor.**

PRVÁ NOVELA ZÁKONA O DANI Z PRÍJMOV

V súvislosti so zavedením eura na území SR bol zákon o dani z príjmov novelizovaný **článkom II zákona č. 465/2008 Z. z.**, ktorým sa menia a dopĺňajú zákony v pôsobnosti Ministerstva financií SR v súvislosti so zavedením meny euro v SR (ďalej v texte len „prvá novela zákona o dani z príjmov“ alebo len „prvá novela“), a to **s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 s výnimkou zakotvenou prostredníctvom článkov IV a V zákona č. 563/2008 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z ktorých vyplýva, že ustanovenie **§ 21 ods. 2 písm. k)** zákona o dani z príjmov, upravujúce pravidlá podkapitalizácie (o ktorých sa zmienime v ďalšom texte), nadobudne **účinnosť až odo dňa 1. januára 2010**, teda s časovým posunom o jeden rok.

Znenie ustanovenia **§ 21 ods. 2 písm. k)** zákona o dani z príjmov bolo do zákona o dani z príjmov zakotvené **zákonom č. 621/2007 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, a to s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009. Citované ustanovenie zákona o dani z príjmov obsahuje úpravu pravidiel podkapitalizácie a v rámci týchto pravidiel bola **na základe prvej novely** suma 100 000 000 Sk uvedená v predmetnom ustanovení zákona o dani z príjmov v slovenských korunách s účinnosťou pôvodne odo dňa 1. januára 2009 **nahradená sumou v eurách zaokrúhlenou na desať eur nahor**, avšak ďalšou novelizáciou, vykonanou **prostredníctvom článkov IV a V zákona č. 563/2008 Z. z.**, **sa účinnosť** ustanovenia § 21 ods. 2 písm. k) zákona o dani z príjmov **posunula o jeden rok**, a tak z citovaného ustanovenia zákona o dani z príjmov **bude s účinnosťou odo dňa 1. januára 2010** vyplývať, že **daňovými výdavkami nie sú tiež úroky** platené daňovníkom poskytovateľovi z úverov a pôžičiek, ak poskytovateľ má na základnom imaní

Pravidlá podkapitalizácie a výnimka z účinnosti

Preddavky na daň z príjmov	Ustanovenia § 8 a 9 vyhlášky upravujú podrobnosti týkajúce sa preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby a preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby . K citovaným ustanoveniam vyhlášky spracovalo Daňové riaditeľstvo SR podrobný výklad, ktorý je pre Vás k dispozícii na jeho internetovej stránke, a to na linku: http://www.drsr.sk/wps/portal v časti nazvanej „EURO a DANE“.
Vykazovanie údajov v slovenskej mene	Z § 10 vyhlášky vyplýva, že v tlačivách používaných v súvislosti so zdaňovaním príjmov zo závislej činnosti za zdaňovacie obdobia pred zavedením eura (napríklad v potvrdení o príjmoch zo závislej činnosti, v ročnom zúčtovaní príjmov zo závislej činnosti, v potvrdení o zaplatení dane z príjmov zo závislej činnosti) sa po zavedení eura vykazujú peňažné údaje v slovenských korunách.
Asignácia dane na osobitné účely	Na základe § 11 vyhlášky platí, že suma poukázaného podielu zaplatenej dane vypočítaná v slovenských korunách podľa § 50 zákona o dani z príjmov z dane uvedenej v slovenských korunách v daňovom priznaní podanom po zavedení eura alebo v ročnom zúčtovaní vykonanom po zavedení eura sa prepočíta konverzným kurzom (30,1260 SKK/EUR) na eurá a zaokrúhli na najbližší eurocent nahor.
Spoločné a záverečné ustanovenia	Ustanovenie § 20 vyhlášky zakotvilo pravidlo , že ak táto vyhláška alebo osobitný predpis (tým je napríklad generálny zákon) neustanovuje inak, suma do 0,005 eura sa zaokrúhli na najbližší eurocent nadol a suma od 0,005 eura vrátane sa zaokrúhli na najbližší eurocent nahor. Ďalšie pravidlo určuje, že na účely daní a colné účely sa suma prepočítaná konverzným kurzom (30,1260 SKK/EUR) na eurá, ktorá je (1) platbou zo štátneho rozpočtu alebo z rozpočtu obce, zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor , a naopak, suma ktorá je (2) platbou do štátneho rozpočtu alebo do rozpočtu obce, sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nadol.

tohto daňovníka priamy podiel alebo nepriamy podiel **najmenej 25 %**, alebo ak tento daňovník má na základnom imaní poskytovateľa priamy podiel alebo nepriamy podiel **najmenej 25 %**, a to vo výške úrokov zo sumy, o ktorú priemerný stav úverov a pôžičiek od týchto osôb počas zdaňovacieho obdobia presahuje **šestnásobok výšky vlastného imania** vykázaného ku koncu zdaňovacieho obdobia, ktoré predchádza zdaňovaciemu obdobiu, za ktoré je výška úrokov vyčísľovaná, a u daňovníka, ktorý vznikol v priebehu zdaňovacieho obdobia, sa namiesto vlastného imania použije výška základného imania vykázaná ku koncu prvého zdaňovacieho obdobia, pričom tento postup sa použije, iba ak vypočítaný priemerný stav úverov a pôžičiek presahuje **3 319 400 eur** (do účinnosti tejto úpravy 100 000 000 Sk), pričom priemerný stav úverov a pôžičiek sa vypočíta zo stavu úverov a pôžičiek vykázaných k poslednému dňu kalendárneho mesiaca alebo zo stavu úverov a pôžičiek vykázaných k poslednému dňu kalendárneho štvrťroka.

**Predmet úpravy
prvej novely zákona
o dani z príjmov**

Okrem úpravy v už spomínanom ustanovení **§ 21 ods. 2 písm. k)** zákona o dani z príjmov zakotvila prvá novela **zmeny aj v § 31 ods. 1** zákona o dani z príjmov, na základe ktorého platí, že ak je daňovník účtovnou jednotkou, na **prepočet cudzej meny na eurá** sa použije referenčný výmenný kurz určený a vyhlásený Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska, platný ku dňu, ku ktorému je uplatnený daňovníkom v účtovníctve, ak zákon o dani z príjmov neustanovuje inak. Pri kúpe a predaji cudzej meny za eurá sa uplatní postup podľa osobitného predpisu a v tejto súvislosti prvá novela **upravila aj poznámku pod čiarou**, v zmysle ktorej je týmto osobitným predpisom ustanovenie § 24 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Prvou novelou sa z **§ 31 ods. 3** zákona o dani z príjmov **vypustila druhá veta** ustanovujúca zaokrúhľovanie na celé koruny nadol.

V ustanovení **§ 33 ods. 5** zákona o dani z príjmov prvá novela slová „vo výške

1/12 daňového bonusu“ nahradila slovami „daňového bonusu podľa odseku 1“ a v ustanovení **§ 35 ods. 2** zákona o dani z príjmov boli slová „1/12 sumy daňového bonusu (§ 33 zákona)“ nahradené slovami „sume daňového bonusu podľa § 33 ods. 1“, čím prvá novela reaguje na úpravu, ktorú zakotvila v **§ 33 ods. 1** zákona o dani z príjmov, v ktorom bola **ročná suma** daňového bonusu (6 480 Sk) **nahradená mesačnou** sumou, a to sumou **19,32 eura**.

Prvou novelou **upravený § 47 ods. 1** zákona o dani z príjmov určuje, že **základ dane, nepeňažný príjem** (§ 5 ods. 3 písm. a) zákona), **preddavky na daň** (§ 34, 35, 42 a 44 zákona), **zdaniteľná mzda** (§ 35 zákona) a **daň** (§ 15, § 31 ods. 3 a § 43 zákona) sa zaokrúhľujú na eurocenty nadol. **Nezdaniteľné časti základu dane** (§ 11 zákona) a **daňový bonus** (§ 33 zákona) sa zaokrúhľujú na eurocenty nahor.

Pozmenená prvá veta v § 47 ods. 2 zákona o dani z príjmov ustanovuje, že suma zodpovedajúca **2 %** zaplatenej dane (§ 50 zákona), výpočet daňovej sadzby na účely zápočtu dane (§ 45 zákona) a iné **prepočty sa vykonávajú s presnosťou na dve desatinné miesta**.

Prvá novela do zákona o dani z príjmov **doplnila aj nové prechodné ustanovenia**, ktoré sú **obsiahnuté v § 52e** zákona o dani z príjmov.

Prechodné ustanovenie **§ 52e ods. 1** zákona o dani z príjmov upravuje **uplatňovanie výdavkov (nákladov)** preukázateľne vynaložených daňovníkom **v súvislosti s prechodom na euro** v základe dane, vrátane výdavkov (nákladov) na zaokrúhlenie, pričom tieto výdavky (náklady) sú považované za daňové výdavky, resp. za položky upravujúce základ dane za rovnakých podmienok ako iné daňové výdavky, a to vrátane ich uplatnenia prostredníctvom odpisov v súlade s § 19 ods. 3 písm. a) zákona o dani z príjmov. Predmetnú úpravu sme Vám dali do pozornosti už **pri podrobnom výklade generálneho zákona**, ktorému bolo venované posledné **mimoriadne vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál**.

**Intertemporálne
ustanovenia**

V § 52e ods. 2 zákona o dani z príjmov prvá novela upravuje **spôsob zahrnutia kurzových rozdielov vzniknutých z dôvodu prepočtu pohľadávok a záväzkov konverzným kurzom (30,1260 SKK/EUR)** ku dňu zavedenia eura v SR, a to tak, aby ovplyvnili základ dane v tom zdaňovacom období, v ktorom dochádza k inkasu alebo odpisu pohľadávky, alebo k platbe alebo odpisu záväzku obdobne, ako je to v prípade iných, resp. ostatných kurzových rozdielov zaúčtovaných v účtovníctve, uvedených v § 17 ods. 17 zákona o dani z príjmov, pričom úprava v tomto ustanovení zákona o dani z príjmov sa týka pohľadávok alebo záväzkov **znejúcich na menu euro ako aj na cudziu menu**.

V ustanoveniach § 52e ods. 3 a 4 zákona o dani z príjmov sa prvou novelou ustanovuje **spôsob prepočtu vstupnej ceny a zostatkovej ceny hmotného majetku ako aj daňových odpisov pri rovnomernom a zrýchlenom odpisovaní hmotného majetku v nadväznosti na zavedenie meny euro**, ktorý bol obstaraný v slovenskej mene v zdaňovacích obdobiach pred zavedením eura v SR.

Prvou novelou sa v ustanovení § 52e ods. 5 zákona o dani z príjmov zakotvil **spôsob prepočtu preddavkov zaplatených v eurách v tých prípadoch**, keď daňovník bol povinný zaplatiť preddavky na daň podľa § 34 zákona o dani z príjmov alebo podľa § 42 zákona o dani z príjmov do dňa 31. decembra 2008 v slovenských korunách a zaplatil ich v eurách po zavedení eura, teda po 1. januári 2009, pričom platí, že tieto preddavky **sa prepočítajú konverzným kurzom (30,1260 SKK/EUR) na slovenské koruny a zaokrúhlia sa na celé koruny nahor**.

Ustanovenie § 52e ods. 6 zákona o dani z príjmov upravuje **spôsob uplatnenia výdavkov (nákladov) vynaložených daňovníkom do dňa 31. decembra 2008 a príjmov (výnosov)**, o ktorých bolo účtované do dňa 31. decembra 2008 v slovenských korunách, ktoré ovplyvnia základ dane v zdaňovacích obdobiach končiacich po zavedení eura v SR, teda po 1. januári 2009 (napríklad obstaranie cenných papierov do dňa 31. decembra 2008 predaných po

zavedení eura, neprijaté príjmy podľa § 17 ods. 21 zákona o dani z príjmov v prípade zmluvných pokút, poplatkov z omeškania a úrokov z omeškania, o ktorých bolo účtované do dňa 31. decembra 2008), pričom platí, že tieto **sa prepočítajú konverzným kurzom (30,1260 SKK/EUR) na eurá a zaokrúhlia na eurocenty nahor a rovnako sa postupuje** aj pri uplatňovaní daňovej straty podľa § 30 zákona o dani z príjmov.

Všetky ostatné ustanovenia, ktorých sa dotkla prvá novela zákona o dani z príjmov, obsahujú úpravy, ktorými sa **sumy uvedené v zákone o dani z príjmov v slovenských korunách nahrádzajú sumami v eurách po prepočte konverzným kurzom (30,1260 SKK/EUR) a po zaokrúhlení v súlade s pravidlami vyplývajúcimi z generálneho zákona**, s podrobným výkladom ktorého Vás podrobne oboznámilo posledné **mimoriadne vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál**.

Okrem nahradenia súm v slovenskej mene sumami v mene euro zakotvila prvá novela v zákone o dani z príjmov aj **prevodné mostíky**, pomocou ktorých vzhľadom na prechod zo slovenskej meny na menu euro **nahrádza pojmy zakotvené v zákone o dani z príjmov vo väzbe na slovenskú menu** (napríklad pojem „slovenská mena“ nahrádza pojmom „euro“, obdobne slová „celé koruny nadol“ nahrádza slovami „eurocenty nadol“).

Prvá novela okrem zmien, ktoré vykonala prostredníctvom svojho **článku II** v zákone o dani z príjmov, prináša **s rôznou účinnosťou aj novelizovanie ďalších 19 zákonov**, s ktorými Vás v súvislosti so zmenami týkajúcimi sa dane z pridanej hodnoty už podrobne zoznámilo **novembrové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO**.

DRUHÁ NOVELA ZÁKONA O DANI Z PRÍJMOV

Dňa **1. januára 2009 nadobudol účinnosť zákon č. 563/2008 Z. z.** ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých

**Novelizácia
ďalších 19 zákonov**

zákonov (ďalej v texte len „druhá novela zákona o dani z príjmov“ alebo len „druhá novela“).

Transferové oceňovanie

Druhá novela zákona o dani z príjmov sa dotkla ustanovenia **§ 18 ods. 1** zákona o dani z príjmov, ktoré bolo do zákona o dani z príjmov zakotvené **s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009** **zákom č. 621/2007 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, a prostredníctvom ktorého bola v ustanovení **§ 18 ods. 1** zákona o dani z príjmov zakotvená **nová povinnosť** pre tie subjekty, ktoré uskutočňujú transakcie so zahraničnými závislými osobami, a to konkrétne povinnosť **viest dokumentáciu o používanej metóde ocenenia transferu**. Znenie **§ 18 ods. 1** zákona o dani z príjmov bolo druhou novelou pozmenené, naďalej však určuje, že daňovník je povinný viesť dokumentáciu o použitej metóde ocenenia, pričom obsah tejto dokumentácie **určí** Ministerstvo financií SR (predchádzajúce znenie určovalo, že Ministerstvo financií SR vydá všeobecne záväzný právny predpis). Povinnosť vedenia dokumentácie o transferovom oceňovaní za zdaňovacie obdobie začínajúce po 31. decembri 2008 upravuje aj **prechodné ustanovenie § 52f ods. 2** zákona o dani z príjmov, o ktorom sa zmienime v ďalšom texte.

Usmernenie MF SR o určení obsahu dokumentácie pre transferové oceňovanie

Na základe ustanovenia **§ 18 ods. 1** zákona o dani z príjmov (pozmeneného druhou novelou) vydalo **Ministerstvo financií SR usmernenie č. MF/8288/2009-72** o určení obsahu dokumentácie o metóde ocenenia používanej daňovníkom podľa **§ 18 ods. 1** zákona o dani z príjmov (ďalej v texte len „usmernenie MF SR“ alebo len „usmernenie“). V prípade, ak by druhá novela nepozmenila znenie ustanovenia **§ 18 ods. 1** zákona o dani z príjmov, Ministerstvo financií SR by malo povinnosť úpravu obsiahnuť vo vyššie citovanom usmernení vykonať iným spôsobom, a to vydaním všeobecne záväzného predpisu vo forme opatrenia.

Ministerstvo financií SR vydalo predmetné usmernenie podľa **§ 18 ods. 1**

zákona o dani z príjmov v spojení s **§ 103 ods. 8** zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov, pričom **cieľom usmernenia MF SR** je určiť obsah dokumentácie o metóde ocenenia použitej daňovníkom na účely zistenia rozdielu podľa **§ 17 ods. 5** zákona o dani z príjmov a zabezpečiť tak jednotný postup všetkých dotknutých subjektov.

Obsah dokumentácie je prílohou usmernenia MF SR a v súlade s novým prechodným ustanovením **§ 52f ods. 2** zákona o dani z príjmov (zakotveným druhou novelou) sa **prvýkrát sa použije** za zdaňovacie obdobie, ktoré sa začne po 31. decembri 2008.

Usmernenie MF SR bolo uverejnené vo **Finančnom spravodajcovi č. 1/2009 na strane 111** a možno doň nazrieť na internetovej stránke Ministerstva financií SR, na ktorej je pre Vás k dispozícii na linku: http://www.finance.gov.sk/Documents/1_Adresar_redaktorov/capkovcova/FS_01_2009.pdf.

Druhú novelou bolo **doplnené ustanovenie § 18 ods. 4** zákona o dani z príjmov, z ktorého znenia po novom vyplýva, že daňovník môže správcu dane písomne požiadať o vydanie rozhodnutia o odsúhlasení použitia konkrétnej metódy ocenenia, pričom **prílohou tejto žiadosti je dokumentácia** podľa **§ 18 ods. 1** zákona o dani z príjmov (ďalej v texte len „dokumentácia“).

Druhá novela **doplnila aj § 18 ods. 6** zákona o dani z príjmov, na základe ktorého po novom platí, že správnosť použitia metódy a vyčíslenia rozdielu podľa **§ 17 ods. 5** zákona preverujú daňové orgány pri daňovej kontrole (**§ 15 a 15b** zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov), pričom vychádzajú z princípu nezávislého vzťahu, z použitej metódy a z analýzy porovnateľnosti ocenenia a pri daňovej kontrole je **daňový orgán oprávnený vyzvať daňovníka na predloženie dokumentácie**, na predloženie ktorej bola daňovníkovi ustanovená **lehota 60 dní odo dňa doručenia výzvy** daňovníkovi daňovým orgánom. Dokumentáciu je daňovník **povinný predložiť v štátnom jazyku** (zákon č. 270/1995 Z. z.

o štátnom jazyku SR v znení neskorších predpisov), pričom daňový orgán môže na základe žiadosti daňovníka **povoliť predloženie dokumentácie aj v inom ako štátnom jazyku.**

Ustanovenie § 18 zákona o dani z príjmov ďalej druhá novela **doplnila o nové odseky 7 a 8**, zo znenia ktorých vyplýva, že **daňovník je povinný uchovávať dokumentáciu počas obdobia podľa osobitného predpisu (§ 45 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov) a taktiež, že daňovník je povinný dokumentáciu predkladať daňovému orgánu alebo Ministerstvu financií SR spolu so žiadosťou, ak žiada o úpravu základu dane podľa § 17 ods. 6 zákona, alebo o začatie procedúry vzájomných dohôd na základe (1) príslušného článku medzinárodnej zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia v súvislosti so zamedzením dvojitého zdanenia zisku závislých osôb, (2) Dohovoru 90/436/EHS z 23. júla 1990 o zamedzení dvojitého zdanenia v súvislosti s úpravou zisku združených podnikov.**

Zamestnanecká prémia Okrem zmien spomínaných v predchádzajúcom texte zakotvila druhá novela do zákona o dani z príjmov aj **nový inštitút zamestnaneckej prémie**, o ktorom Vám podrobné informácie **prinášame osobitne taktiež v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.**

Zmena prvej novely zákona o dani z príjmov V predchádzajúcom texte sme sa už zmienili, že druhá novela **prostredníctvom článku V** súčasne zakotvila zmenu v prvej novele, a to v súvislosti s **posunom účinnosti ustanovenia § 21 ods. 2 písm. k) zákona o dani z príjmov** zakotvujúceho pravidlá podkapitalizácie, ktorú posunula **o jeden rok**, teda na dátum 1. január 2010. Prostredníctvom **článku IV** druhej novely bol tento posun v účinnosti súčasne zakotvený aj priamo v zákone č. 621/2007 Z. z., ktorým boli do zákona o dani z príjmov pravidlá podkapitalizácie zavedené, a to zmenou a doplnením **článku III** zákona č. 621/2007 Z. z. upravujúceho účinnosť jeho ustanovení.

Zo znenia prechodného ustanovenia zakotveného druhou novelou do **§ 52f ods. 2** zákona o dani z príjmov vyplýva, že **ustanovenie § 18 ods. 1 zákona v znení účinnom** odo dňa 1. januára 2009 **sa prvýkrát použije** za zdaňovacie obdobie, ktoré sa začne po 31. decembri 2008.

Druhá novela **s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009** vykonala sprievodné novelizácie **7 zákonov, a to článkom II** druhej novely, ktorým bol **zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov doplnený o sankcie pre zamestnávateľov**, o ktorých Vám prinášame informácie **v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO** v časti venovanej zamestnaneckej prémii, **článkom III** druhej novely bola vykonaná zmena **zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších predpisov, ktorá taktiež súvisí so zamestnaneckou prémieou. Druhá novela ďalej **článkom IV** vykonala zmenu a doplnenie **zákona č. 621/2007 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a o zmene zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov**, o ktorej sme sa už zmienili v predchádzajúcom texte, **článkom V** druhej novely bol doplnený **zákon č. 465/2008 Z. z.**, ktorým sa menia a dopĺňajú zákony v pôsobnosti Ministerstva financií SR v súvislosti so zavedením meny euro v SR, o obsahu ktorého sme sa už taktiež zmienili v predchádzajúcom texte. Druhá novela ďalej prostredníctvom svojho **článku VI** mení a dopĺňa aj **zákon č. 264/2008 Z. z. o kolkových známkach a o zmene a doplnení niektorých zákonov**, so znením ktorého sme Vás oboznámili **v júlovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.** Ďalším novelizovaným zákonom bol **zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov zmenený článkom VII** druhej novely **a prostredníctvom článku VIII** druhej novely bol doplnený **zákon č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov SR v znení neskorších predpisov.**

Intertemporálne ustanovenia

Sprievodné novelizácie 7 zákonov

TRETIA NOVELA ZÁKONA O DANI Z PRÍJMOV

Zmeny v zákone
o dani z príjmov odo
dňa 1. marca 2009

V NR SR bola v tomto období prerokovaná a schválená novela zákona o dani z príjmov a z priebehu legislatívneho procesu je už v tomto období zrejmé, že v zákone o dani z príjmov budú s účinnosťou odo dňa 1. marca 2009 zakotvené aj ďalšie zmeny, a to predovšetkým (1) zvýšenie nezdaniiteľnej časti základu dane z 19,2-násobku životného minima na jeho 22,5-násobok, (2) zmena spomínaná v predchádzajúcom bode ovplyvní aj výšku zamestnaneckej prémie, s ktorou Vás podrobne oboznámime v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO, (3) zníži sa hranica základu dane, od ktorej sa nezdaniiteľná časť základu dane kráti (hranica tzv. miliónárskej dane), a to zo súčasného 100-násobku životného minima na jeho 86-násobok, (4) zmeny nastanú aj v odpisovaní majetku, a to zvýšením vstupnej ceny odpisovaného hmotného majetku ako aj vstupnej ceny nehmotného majetku, pričom niektoré druhy majetku sa súčasne presunú do nižších odpisových skupín, čím sa skráti doba ich odpisovania, (5) niektorým podnikateľom - fyzickým osobám sa po novom umožní viesť len zjednodušenú

daňovú evidenciu, pôjde tak o výnimku z povinnosti viesť účtovníctvo, (6) pre podnikateľov (fyzické osoby i právnické osoby) sa ďalej zakotví možnosť upustiť od povinného vedenia kníhy jázd, (7) zmeny sa budú týkať aj zdaňovania príjmov zo závislej činnosti zo zahraničia, konkrétne možnosti použitia metódy vyňatia príjmov pri podávaní daňového priznania pre daňovníkov, ktorí mali príjmy zo závislej činnosti zo zdrojov v zahraničí, ak je uplatnenie tohto postupu pre nich výhodnejšie, (8) z novej úpravy vyplynie i to, že pri splnení zákonom ustanovených podmienok si nezdaniiteľnú časť na manželku a nezdaniiteľnú časť na príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie, účelové sporenie či životné poistenie budú môcť uplatniť aj daňovníci, ktorí majú na území SR obmedzenú daňovú povinnosť, pričom títo daňovníci budú mať aj nárok na uplatnenie daňového bonusu na deti.

S vyššie spomínanými zmenami, ktoré budú po úplnom završení legislatívneho procesu zakotvené v zákone o dani z príjmov na základe jeho novely schválenej v NR SR dňa 17. februára 2009, Vás podrobne zoznámime v ďalšom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

VYMÁHANIE KONCESIONÁRSKÝCH POPLATKOV

V súvislosti s vymáhaním koncesionárskych poplatkov uzavrel v minulosti Slovenský rozhlas so spoločnosťou BSP Lawyer Partners a.s. (v súčasnosti vystupujúcou pod obchodným menom Lawyer Partners a.s.) tri zmluvy.

Zmluvy týkajúce
sa vymáhania
koncesionárskych
poplatkov

Dňa 15. júla 2005 bola uzatvorená Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok (ďalej v texte len „Rámcová zmluva“), v ktorej na strane postupcu pohľadávok z nezaplatených koncesionárskych poplatkov vystupoval Slovenský rozhlas a na strane postupníka spoločnosť BSP Lawyer Partners a.s., ktorá v súčasnosti vystupuje pod obchodným menom Lawyer Partners a.s. (ďalej v texte len „Lawyer Partners a.s.“).

Medzi Slovenským rozhlasom a spoločnosťou Lawyer Partners a.s. bola následne dňa 20. septembra 2005 uzatvorená Realizačná zmluva č. 1 k Rámcovej zmluve, predmetom ktorej bolo postúpenie 265 362 pohľadávok v celkovej výške 91 619 930 Sk (3 041 224,52 eur) a dňa 27. januára 2006 Realizačná zmluva č. 2 k Rámcovej zmluve, ktorou bolo postúpených 90 555 pohľadávok v súhrnnej výške 14 136 760 Sk (469 254,46 eur).

Na základe citovaných zmlúv tak spoločnosť Lawyer Partners a.s. začala od platiteľov koncesionárskych poplatkov vymáhať okrem nimi neuhradených koncesionárskych poplatkov aj poplatky

Odporúčania a rady pre Vás z omeškania, a to za každý, aj len za-
čatý mesiac omeškania, u fyzických
osôb vo výške 5 000 Sk (165,97 eur)
a u právnických osôb vo výške 15 000 Sk
(497,91 eur) za každý prijímač, za kto-
rý bol platiteľ v omeškaní s platbou.
S odporúčaniami týkajúcimi sa postupu
v týchto prípadoch sme Vás podrobne
oboznámili [v júnovom vydaní bulletinu
ULC Čarnogurský PRO BONO v roku 2006.](#)

**Výklad
právnych úprav** Inštitút koncesionárskych poplatkov
upravuje [zákon č. 212/1995 Z. z.
o koncesionárskych poplatkoch](#) a o zme-
ne zákona č. 468/1991 Zb. o prevádz-
kovaní rozhlasového a televízneho vy-
sielania v znení neskorších predpisov
(ďalej v texte len „zákon o koncesio-
nárskych poplatkoch“). Ustanovením
§ 10b zákona č. 96/2006 Z. z. bol
s účinnosťou odo dňa 21. februára
2006 do zákona o koncesionárskych po-
platkoch zakotvený tzv. [prvý generálny
pardon](#). Predmetnú právnu úpravu sme
pre Vás spracovali [vo februárovom
vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO
BONO v roku 2006.](#)

Dňa 12. júla 2007 nadobudla účinnosť
ďalšia novela zákona o koncesionár-
skych poplatkoch, vykonaná prostred-
níctvom zákona č. 309/2007 Z. z.,
ktorá do zákona o koncesionárskych
poplatkoch včlenila nové ustanovenie
§ 10c označované aj ako tzv. [druhý
generálny pardon](#), s výkladom ktorého
sme Vás oboznámili [v júnovom vydaní
bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO
v roku 2007.](#)

**Ďalší vývoj súvisiaci
s vymáhaním
koncesionárskych
poplatkov** V októbri roku 2006 mal Slovenský roz-
hlas záujem odstúpiť od Rámcovej
zmluvy. Spoločnosť Lawyer Partners a.s.
možnosť platného odstúpenia odmietla
s odvolaním sa na už realizované čiast-
kové plnenie Rámcovej zmluvy zo
strany Slovenského rozhlasu.

Po vzájomných rokovaní oboch
zmluvných strán týkajúcich sa zosúla-
denia ustanovení Rámcovej zmluvy
s úpravou obsiahnutou v zákone
č. 96/2006 Z. z. podal Slovenský roz-
hlas dňa 12. októbra 2006 [žalobu
o určenie absolútnej neplatnosti](#) Rám-
covej zmluvy v spojení s Realizačnými
zmluvami č. 1 a 2 k Rámcovej zmluve,
v ktorej vychádzal z podozrenia, že

Rámcová zmluva bola pravdepodobne
uzavretá v rozpore so zákonom o kon-
cesionárskych poplatkoch, taktiež v roz-
pore so zákonom č. 176/2004 Z. z.
o nakladaní s majetkom verejno-
právnych inštitúcií v znení neskorších
predpisov a v rozpore so zákonom
č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom roz-
hlase v znení neskorších predpisov
vo väzbe na ustanovenia zákona
č. 40/1964 Zb. v znení neskorších
predpisov (Občiansky zákonník). Okres-
ný súd Bratislava I, konajúci v tejto
veci v prvom stupni, žalobu Slovenského
rozhlasu dňa 20. októbra 2008 zamie-
tol a vyššie citované zmluvy označil za
platné. Dňa 6. novembra 2008 doručil
Slovenský rozhlas Okresnému súdu Bra-
tislava I odvolanie proti prvostupňové-
mu rozhodnutiu, ktoré prvostupňový
súd po doručení vyjadrenia k poda-
nému odvolaniu zo strany Lawyer Part-
ners a.s., predložil odvolaciemu súdu,
teda Krajskému súdu v Bratislave.
Okrem vyššie popísaného súdneho ko-
nania prebiehali medzi Slovenským
rozhlasom a spoločnosťou Lawyer Part-
ners a.s. aj ďalšie konania, napríklad
konanie týkajúce sa zmluvnej pokuty,
ktorú mal spoločnosti Lawyer Partners
a.s. zaplatiť Slovenský rozhlas.

Slovenský rozhlas a spoločnosť Lawyer
Partners a.s. uzatvorili dohodu [o mi-
mosúdnom urovnaní všetkých svojich
súdnych sporov](#) a na jej základe dňa
29. decembra 2008 obe strany doručili
príslušným súdom [návrhy na späťvzatie
svojich podaní](#) v prebiehajúcich kona-
niach, teda v konaní o určenie neplat-
nosti Rámcovej zmluvy o postúpení
pohľadávok z nezaplatených koncesio-
nárskych poplatkov zo dňa 20. sep-
tembra 2005 a dvoch Realizačných
zmlúv k Rámcovej zmluve, v kauze
zmluvnej pokuty a ďalších súvisiacich
kauzách.

**Mimosúdna dohoda
a jej dôsledky**

Predmetnou mimosúdnou dohodou do-
šlo medzi oboma stranami [k úplnému
započítaniu ich vzájomných pohľadá-
vok](#), pričom žiadna zo strán si nebude
v súčasnosti a ani v budúcnosti nároko-
vať ďalšie finančné ani iné plnenia
a na tomto základe už spoločnosť
Lawyer Partners a.s. [nebude vymáhať
poplatky z omeškania](#) od platiteľov
koncesionárskych poplatkov.

Výnimkou sú už prebiehajúce (začaté) **súdne spory** o zaplatenie nedoplatkov na koncesionárskych poplatkoch, ktoré **budú dokončené**. Ak teda platiteľ koncesionárskych poplatkov v minulosti koncesionárske poplatky neuhradil a spoločnosť Lawyer Partners a.s. už podala na príslušnom súde žalobný návrh, v týchto konaniach bude pokračovať naďalej, spoločnosť Lawyer Partners a.s. však už **nebude pokračovať vo vymáhaní poplatkov z omeškania**. V zmysle mimosúdnej dohody už spoločnosť Lawyer Partners a.s. nebude podávať **žiadne nové žalobné návrhy** smerujúce k vymáhaniu koncesionárskych poplatkov.

Možnosť kontroly nedoplatkov a úhrad

Snahe zabrániť zbytočným sporom z nedorozumenia, či ďalšiemu plateniu poplatkov z omeškania zo strany platiteľov koncesionárskych poplatkov má napomôcť **sprístupnená nová internetová stránka www.koncesionari.sk**.

Účelom vyššie spomínanej internetovej stránky je **aj sprístupnenie údajov o úhradách a prípadných nedoplatkoch** na koncesionárskych poplatkoch, ktoré platiteľom koncesionárskych poplatkov vznikli **za obdobie do dňa 31. marca 2008** (teda do dňa nadobudnutia účinnosti zákona č. 68/2008 Z. z., o ktorom sa zmienime v ďalšom texte). **Možnosť overiť si na tejto stránke výšku svojho nedoplatku** má každý platiteľ koncesionárskych poplatkov, a to po zadaní desaťmiestneho čísla SIPO alebo svojho variabilného symbolu. Stránka obsahuje **aj prehľad predpisov a úhrad**, ktoré platiteľ koncesionárskych poplatkov vykonal v minulosti.

S účinnosťou **odo dňa 1. apríla 2008** boli koncesionárske poplatky za používanie rozhlasových a televíznych prijímačov nahradené novým inštitútom, a to **úhradou za služby verejnosti** poskytované Slovenskou televíziou

a Slovenským rozhlasom (ďalej v texte len „úhrada“). Platenie, vyberanie a vymáhanie tejto úhrady upravuje **zákon č. 68/2008 Z. z. o úhrade za služby verejnosti** poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte len „zákon“), s výkladom ktorého sme Vás podrobne oboznámili **v decembrovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO z roku 2007**.

Na základe spomínaného zákona majú **fyzické osoby, ktoré sú koncovými odberateľmi elektriny** v odbernom mieste, z ktorého sa odoberá elektrina **pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome** (ďalej v texte len „fyzická osoba“) a **zamestnávateľa**, ktorí v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu **zamestnávajú aspoň troch zamestnancov** (ďalej v texte len „zamestnávateľ“) **povinnosť** za služby poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom **platiť úhradu vo výške 4,65 eura** (140 Sk), pričom pri zamestnávateľoch s vyšším počtom zamestnancov sa zvyšuje aj suma povinnej úhrady. Vyberateľom tejto úhrady je Rozhlasová a televízna spoločnosť (RTVS, s. r. o.), ktorá v prípade nezaplatenia úhrady doručí fyzickej osobe alebo zamestnávateľovi výzvu na zaplatenie úhrady vrátane poštovného v lehote do 30 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Fyzickej osobe, ktorá **úhradu a poštovné nezaplatí v lehote 30 dní** odo dňa doručenia výzvy, vznikne povinnosť zaplatiť vyberateľovi (RTVS, s. r. o.) už okrem úhrady a poštovného aj **pokutu 16,60 eura** (500 Sk). **Pri zamestnávateľoch je výška pokuty** v závislosti od počtu zamestnancov ustanovená **od sumy 33,19 eura** (1 000 Sk) pri sadzbe úhrady vo výške 4,65 eura (140 Sk), **až do sumy 165,97 eura** (5 000 Sk) pri sadzbe úhrady vo výške **464,71 eura** (14 000 Sk).

Koncesionárske poplatky nahradil nový inštitút

PRÁVNÝ RÁMEC PRE ZAVEDENIE EURA NA SLOVENSKU

Dňa 1. januára 2009 Slovensko zaviedlo menu euro. Euro sa na území SR stalo **zákonným platidlom**, a Slovensko sa stalo v poradí **16. členom eurozóny**.

Zákonom, ktorý zakotvil základné právne predpoklady pre zavedenie eura na území SR, je **zákon č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v SR a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení jeho štyroch noviel (ďalej v texte len „generálny zákon“). V rámci slovenského právneho poriadku generálny zákon predstavuje generálny právny rámec pre riešenie všetkých kľúčových otázok spájajúcich sa s prechodom zo slovenskej meny na euro po splnení všetkých maastrichtských kritérií. Na základe spomínaného zákona boli následne prijaté mnohé **vykonávacie predpisy**. Právne predpoklady pre prechod na menu euro dotvárajú i **ďalšie právne úpravy**, ktoré boli prijaté v súvislosti so zavedením meny euro, a to tak **na vnútroštátnej úrovni ako i v rámci Európskej únie/Európskeho spoločenstva**. V predminuloročnom decembrovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO sme Vás už oboznámili so skutočnosťou, že **doterajšia vnútroštátna úprava o slovenskej mene bude zrušená** a nadradeným sa stane **európsky právny rámec ES/EÚ pre euro** ako spoločnú jednotnú európsku menu v eurozóne.

SR a v článku XXXI generálneho zákona je upravená **účinnosť** jeho článkov, prípadne osobitne účinnosť niektorých ustanovení generálneho zákona.

Rámcovo možno zhrnúť, že **v článku I generálneho zákona je (1) v jeho časti Základné ustanovenia** obsiahnutá úprava, v ktorej generálny zákon **v ustanoveniach § 1 a 2** vymedzuje základné pojmy, princípy a zásady obligatórne uplatňované počas prechodu na euro vo všetkých vzťahoch (vrátane výkladu a uplatňovania právnych predpisov), pričom v tejto časti generálneho zákona sú upravené aj všeobecné zásady pre prepočty a zaokrúhľovanie konečných súm a iných súm zo slovenských korún na eurá, **(2) v časti Hotovostný peňažný obeh** generálny zákon **v ustanoveniach § 3 až 7** upravuje nielen duálny hotovostný peňažný obeh a jeho časové trvanie, ale aj proces výmeny slovenských bankoviek a slovenských mincí za eurá, obdobia určené pre ich výmenu, povinnosti NBS a bánk pri tejto výmene ako aj postup pri výmene poškodených slovenských bankoviek a slovenských mincí spolu s poskytovaním náhrad pri tejto výmene, **(3) v časti Bezhotovostné peňažné operácie a platobný styk** sa generálny zákon **v ustanovení § 8** venuje úprave premeny a prevodov bezhotovostných peňažných prostriedkov bankami, ich povinnosti vykonať prepočet, zaokrúhlenie a premenu bezhotovostných peňažných prostriedkov a osobitne ustanovuje informačné povinnosti vzťahujúce sa na banky a pošty v súvislosti s prechodom na menu euro, **(4) v časti Postup pri premene majetkových hodnôt a peňažných súm a kontinuita právnych vzťahov**, ktorá je tvorená úpravami zakotvenými **v ustanoveniach § 9 až 16** generálneho zákona, sú obsiahnuté pravidlá a postupy súvisiace s vykonávaním prepočtov, zaokrúhľovaním a s premenami peňažných súm a majetkových hodnôt zo slovenskej meny na menu euro, pravidlá pre premenu menovitých hodnôt základných imaní obchodných spoločností,

Všeobecné pravidlá upravené v článku I generálneho zákona

Predmet úpravy generálneho zákona

Generálny zákon obsahuje celkom **XXXI článkov**, pričom **v článku I** generálneho zákona sú zakotvené **všeobecné (generálne) pravidlá** vzťahujúce sa na prípravu na zavedenie eura a samotný prechod na euro v SR, pričom úpravy tejto časti generálneho zákona nadobudli **účinnosť dňa 1. januára 2008**, prostredníctvom **článkov II až XXIX** generálneho zákona sú **s rôznou účinnosťou vykonané sprievodné novelizácie 28 zákonov**, o ktorých sa ešte zmienime v ďalšom texte, **článok XXX** generálneho zákona, ktorému sa ešte budeme venovať, umožňuje **republikaáciu úplného znenia zákona č. 566/1992 Zb.** o Národnej banke Slovenska v Zbierke zákonov

družstiev, kmeňového imania štátneho podniku, nadačného imania, menovité hodnoty vkladov zakladateľov a majetkových vkladov tvoriacich podiely na základnom imaní, taktiež pravidlá pre premenu menovitých hodnôt cenných papierov a tiež postup a pravidlá, ktoré sa uplatnia pri prepočte peňažných prostriedkov na osobitné účely, **(5) v časti Referenčné úrokové sadzby, kurzy a indexy** upravuje generálny zákon vo svojom **ustanovení § 17** základnú úrokovú sadzbu NBS, výmenné kurzy slovenskej meny k cudzím menám a taktiež referenčné úrokové sadzby a finančné indexy odvodené od úrokových mier alebo iných parametrov pri obchodoch s peňažnými prostriedkami v slovenskej mene na bankovom peňažnom trhu v SR, **(6) v časti Duálne zobrazovanie cien, platieb a iných hodnôt** generálny zákon **v ustanovení § 18** zakotvil základnú úpravu pre duálne zobrazovanie cien, platieb a iných hodnôt, pre ktoré sú podrobnejšie pravidlá upravené v osobitných vykonávacích predpisoch, v tejto časti generálny zákon okrem povinného duálneho zobrazovania umožňuje a upravuje aj dobrovoľné duálne zobrazovanie, **(7) v časti Dohľad nad dodržiavaním pravidiel a povinností pri prechode zo slovenskej meny na menu euro** sa generálny zákon v rámci úprav zakotvených **v ustanoveniach § 19 až 22** venuje určeniu orgánov dohľadu nad dodržiavaním povinností spojenými so zavedením eura v SR, ustanoveniu kompetencií a právomoci týchto orgánov vrátane sankcií, opatrení na nápravu a poriadkových opatrení, **(8) v poslednej časti Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia** sú obsiahnuté spoločné, prechodné a záverečné úpravy, tieto sú zakotvené **v ustanoveniach § 23 až 25** generálneho zákona.

Ustanovenia obsiahnuté **v článku I generálneho zákona** sme pre Vás podrobne spracovali a ich komplexný výklad Vám už sprostredkovalo **mimoriadne vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál**, v ktorom sú všetky úpravy spracované v samostatných častiach **I až VIII**, pričom číselné označenie týchto častí zodpovedá jednotlivým častiam článku I generálneho zákona.

Generálny zákon prostredníctvom článkov II až XXIX **novelizoval 28 zákonov**, ktoré Vám z dôvodu prehľadnosti uvádzame v ďalšom texte **vo forme ich výpočtu spolu s príslušnými článkami** generálneho zákona, prostredníctvom ktorých boli jednotlivé sprievodné novelizácie 28 zákonov vykonané.

Článkami II až XXIX generálneho zákona boli **s rôznou účinnosťou** vykonané sprievodné novelizácie **28 zákonov**, **a to článkom II** rozsiahla novelizácia zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov, **článkom III** novelizácia zákona č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR v znení neskorších predpisov, **článkom IV** bol novelizovaný zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, **článkom V** zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **článkom VI** sa vykonala novelizácia zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **článkom VII** novelizácia zákona č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov, **článkom VIII** bol prvýkrát novelizovaný zákon č. 191/1950 Zb. zmenkový a šekový, **článkom IX** sa vykonala novelizácia zákona č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **článkom X** bol novelizovaný zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **článkom XI** bola vykonaná novelizácia zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov, **článkom XII** bol novelizovaný zákon č. 118/1996 Z. z. o ochrane vkladov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **článkom XIII** zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **článkom XIV** bol novelizovaný zákon č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon v znení neskorších predpisov, **článkom XV** zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení

Sprievodné novelizácie

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **článkom XVI** bola vykonaná novelizácia zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **článkom XVII** novelizácia zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, **článkom XVIII** bol novelizovaný zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **článkom XIX** zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, **článkom XX** bola vykonaná novelizácia zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **článkom XXI** novelizácia zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov, **článkom XXII** bol novelizovaný zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, **článkom XXIII** zákon č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch SR a ich používaní v znení neskorších predpisov, **článkom XXIV** bola vykonaná novelizácia zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, **článkom XXV** novelizácia zákona č. 82/1994 Z. z. o štátnych hmotných rezervách v znení neskorších predpisov, **článkom XXVI** bol novelizovaný zákon č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke SR v znení neskorších predpisov, **článkom XXVII** zákon č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení neskorších predpisov, **článkom XXVIII** bola vykonaná novelizácia zákona č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a **článkom XXIX** bol novelizovaný zákon č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách v znení neskorších predpisov.

Výklad všetkých 28 zákonov, ktorých sprievodné novelizácie vykonal generálny zákon prostredníctvom článkov

II až XXIX, vrátane výkladu ich ďalších úprav, doplnení a zmien týkajúcich sa týchto 28 zákonov, ktoré boli prijaté v období po schválení generálneho zákona sme pre Vás pripravili a ich podrobný výklad Vám prinieslo **mimoriadne vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál**, v ktorom je všetkých 28 právnych úprav spracovaných v samostatnej časti IX, pričom účinnosť jednotlivých sprievodných noviel vyššie citovaných 28 zákonov je **upravená odlišne**, a z tohto dôvodu je pre lepšiu orientáciu a prehľadnosť **pri každej sprievodnej novele špeciálne uvádzaná**, a to osobitne pri každom zákone.

Článok XXX generálneho zákona **splnomocňuje predsedu NR SR na znovuvyhlasenie úplného znenia** zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v Zbierke zákonov SR, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných doterajšími predpismi vrátane zmien a doplnení vykonaných prostredníctvom generálneho zákona. Republikácii zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov je venovaná **osobitná časť X mimoriadneho vydania bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál**. Úplné znenie zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska vyplývajúce zo zmien a doplnení vykonaných doterajšími predpismi vrátane zmien a doplnení vykonaných prostredníctvom generálneho zákona bolo predsedom NR SR v Zbierke zákonov SR **republikované pod č. 36/2009 Z. z.**, v čiaske č. 18, ktorá bola vydaná dňa 14. februára 2009.

Nadobudnutie účinnosti článkov I až XXIX generálneho zákona upravuje **článok XXXI** generálneho zákona, ktorý **zakotvuje delenú účinnosť generálneho zákona**. Mnohé ustanovenia generálneho zákona nadobudli účinnosť už **dňa 1. januára 2008**, jeho **klúčové ustanovenia** sa však reálne aplikujú odo dňa záväzného určenia konverzného kurzu (30,1260 SKK/EUR), a predovšetkým odo dňa zavedenia eura v SR, teda odo dňa 1. januára 2009, a preto mnohé ustanovenia generálneho zákona nadobudli účinnosť až odo dňa zavedenia eura v SR, teda **odo dňa 1. januára 2009**.

Republikácia zákona o NBS

Účinnosť ustanovení generálneho zákona

Generálny zákon bol od svojho schválenia **štyrikrát novelizovaný** a novelizácie generálneho zákona sa týkali aj účinnosti jednotlivých ustanovení generálneho zákona. Z tohto dôvodu sme pre Vás znenie článku XXXI generálneho zákona uviedli v plnom znení tak, ako vyplýva zo znenia generálneho zákona po vykonaní jeho štyroch novelizácií, **v samostatnej časti XI mimoriadneho vydania bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál.**

súvisí aj **množstvo ďalších právnych úprav rôznej právnej sily.**

Vykonávacím predpisom ako aj ďalším súvisiacim právnym predpisom je venovaná **osobitná časť XII mimoriadneho vydania bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál.**

Vzhľadom na rozsah problematiky týkajúcej sa právneho rámca pre zavedenie eura, a najmä s prihliadnutím na právne dôsledky, ktoré z prechodu na spoločnú jednotnú menu euro vyplývajú, sme pre Vás spracovali komplexný a podrobný výklad tejto problematiky zahŕňajúci výklad celého generálneho zákona, a teda nielen výklad všeobecných pravidiel zakotvených generálnym zákonom a týkajúcich sa prechodu na euro, ale **aj výklad všetkých 28 sprievodných novelizácií zákonov, vrátane predpisov** vydaných na vykonanie generálneho zákona ako **aj ďalších právnych predpisov**, ktoré boli v súvislosti so zavedením eura na Slovensku **prijaté na vnútroštátnej úrovni ako i v rámci EÚ/ES**, ktorý Vám sprostredkovalo posledné **mimoriadne vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál.**

Bulletin
ULC Čarnogurský
PRO BONO Špeciál

Vykonávacie predpisy a ďalšie súvisiace právne predpisy

Na vykonanie generálneho zákona boli na základe **splnomocňovacích ustanovení** zakotvených v generálnom zákone vydané viaceré vykonávacie predpisy, ktoré **podrobnejšie upravujú ustanovenia článku I generálneho zákona.**

Okrem predpisov vydaných na vykonanie generálneho zákona boli v súvislosti so zavedením eura na Slovensku **schválené aj ďalšie právne predpisy** súvisiace so zavedením eura, z ktorých je potrebné v prvom rade spomenúť **štyri zákony**, prostredníctvom ktorých bol **generálny zákon novelizovaný**, v súvislosti so zavedením eura v SR boli ďalej schválené aj **tzv. rezortné euro-zákony**, a s prechodom na menu euro

ZAMESTNANECKÁ PRÉMIA A POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽOV

Dňa **1. januára 2009 nadobudol účinnosť** zákon č. 563/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte len „**novela zákona o dani z príjmov**“ alebo len „**novela**“).

V úvode legislatívneho procesu sa pri novom inštitúte zamestnaneckej prémie uvažovalo, že bude zakotvený pod iným názvom a bude mať označenie zamestnanecký bonus, od tohto názvu sa však v priebehu legislatívneho procesu upustilo. **Podstatou** inštitútu zamestnaneckej prémie je zvýšiť čistý príjem zamestnancov aj bez zvýšenia minimálnej mzdy a jeho **adresátmi** sú zamestnanci, teda daňovníci s príjmom výhradne len zo závislej činnosti pohybujúcim sa **na úrovni blízkej minimálnej mzde**, ktorí prostredníctvom zamestnaneckej prémie získajú zo strany štátu príspevok vypočítaný na základe ich príjmu. Zamestnanecká prémie je teda **formou dodatočnej sociálnej pomoci**, jej výška **závisí od celkového príjmu** zamestnanca, pričom

Právna povaha
zamestnaneckej
prémie

Predmet novelizácie

Novela v zákone č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „**zákon o dani z príjmov**“ alebo len „**zákon**“) zakotvila **nový inštitút** zamestnaneckej prémie, avšak súčasne **zaviedla aj ďalšie zmeny**, podrobnosti o ktorých Vám prinášame taktiež **v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO** v osobitnej časti venovanej zmenám týkajúcim sa dane z príjmov.

so zvyšujúcim sa príjmom zamestnanca pomerne klesá, a to až do dosiahnutia takého príjmu zníženého o príspevky na sociálne a zdravotné poistenie vo výške nezdaniteľnej časti, pri ktorom nárok na zamestnaneckú prémiiu zanikne, teda odo dňa 1. januára 2009 dosiahnutím ročného príjmu vo výške približne 3 435 eur (103 482,81 Sk) pri mesačnej mzde vo výške približne 330 eur (9 941,58 Sk), z čoho vyplýva, že maximálna výška zamestnaneckej prémie môže byť 68,84 eur (2 074 Sk) ročne, teda 5,74 eura (173 Sk) mesačne.

Nárok na zamestnaneckú prémieu

Novela do zákona o dani z príjmov včlenila nové ustanovenie § 32a, pričom na základe jeho prvého odseku platí, že nárok na zamestnaneckú prémieu za príslušné zdaňovacie obdobie daňovníkovi vzniká len vo vymedzených prípadoch, a to v prípade, ak (1) dosiahol zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti uvedené v § 5 ods. 1 písm. a) a f) zákona (týmto príjmami sú príjmy zo súčasného alebo z predchádzajúceho pracovnoprávneho vzťahu, služobného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru alebo členského pomeru, alebo z obdobného vzťahu, v ktorom je daňovník pri výkone práce pre platiteľa príjmu povinný dodržiavať pokyny alebo príkazy platiteľa príjmu, ďalej sú nimi príjmy za prácu žiakov a študentov v rámci praktického vyučovania a taktiež príjmy z prostriedkov sociálneho fondu), vykonávanej len na území SR, takže nárok na zamestnaneckú prémieu nevznikne tomu zamestnancovi, ktorý dosahoval príjmy aj zo zdrojov mimo územia SR (ďalej v texte len „posudzované príjmy“), v úhrnnej výške aspoň 6-násobku minimálnej mzdy (teda v súčasnosti aspoň vo výške 1 773 eur, čo zodpovedá sume 53 413,40 Sk, nakoľko výška minimálnej mzdy za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou je s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 ustanovená na sumu 295,50 eura, čo zodpovedá sume 8 902 Sk), (2) poberal posudzované príjmy aspoň 6 kalendárnych mesiacov, pričom platí, že ak zamestnanec dosiahol posudzované príjmy za kalendárny mesiac len na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (podľa § 223 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov), tento mesiac sa

do obdobia uvedeného v tomto bode nezapočíta, (3) neuplatnil postup podľa § 43 ods. 7 zákona pri príjmoch, z ktorých sa daň z príjmu vyberá zrážkou, teda ak zamestnancovi má vzniknúť nárok na zamestnaneckú prémieu a poberal príjmy zdaňované daňou vyberanou zrážkou, nemôže použiť postup podľa § 43 ods. 7 zákona o dani z príjmov (táto daň nemôže byť uvedená v daňovom priznaní ako preddavok na daň a započítaná na celkovú daňovú povinnosť), nakoľko uplatnenie postupu podľa § 43 ods. 7 zákona o dani z príjmov sa vzájomne vylučuje s uplatnením zamestnaneckej prémie, pričom výnimkou sú príjmy zo závislej činnosti zdaňované podľa § 43 ods. 3 písm. j) zákona o dani z príjmov, ktoré si zamestnanec započíta do príjmov, z ktorých sa vypočítava zamestnanecká prémiea (v tomto prípade sa daň vybraná zrážkou považuje za preddavok), limitom však je, že úhrnná výška týchto príjmov (podľa § 43 ods. 3 písm. j) zákona) od jedného zamestnávateľa nepresiahne za kalendárny mesiac úhrnnú sumu 165,97 eura a u tohto zamestnávateľa si tento daňovník pri výpočte preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti neuplatňuje nezdaniteľné časti základu dane podľa § 11 zákona a daňový bonus podľa § 33 zákona, (4) nepoberal niektoré ďalšie vybrané príjmy uvedené v § 3 ods. 2 písm. c) a d) zákona, v § 5 ods. 1 písm. b) až e), g) a h) zákona, v § 5 ods. 3 zákona a v § 5 ods. 7 písm. i) zákona, teda nepoberal napríklad príjem z dividend či z podielu člena pozemkového spoločenstva, príjem za prácu likvidátora, prokuristu, núteného správcu, člena družstva, spoločníka a konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným alebo komanditistu komanditnej spoločnosti, príjem z odmeny za výkon funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy a v orgánoch iných právnických osôb alebo spoločenstiev, príjem z odmeny obvineného a odsúdeného, príjem zo sumy vo výške 1 % zo vstupnej ceny motorového vozidla, príjem z hodnoty zamestnaneckej opcie poskytnutej zamestnávateľom, príjem z podielu na zisku vyplateného obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva,

(5) nepoberal iné zdaniteľné príjmy podľa § 6 až 8 zákona, teda nepoberal napríklad príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti či z prenájmu a ani príjmy z kapitálového majetku, **okrem príjmov uvedených vyššie v bode (3), (6) nie je na začiatku príslušného zdaňovacieho obdobia poberateľom dôchodku** podľa § 11 ods. 7 zákona (napríklad starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku, výsluhového dôchodku) **alebo dôchodok nebol** tomuto daňovníkovi priznaný späťne k začiatku príslušného zdaňovacieho obdobia **a (7) suma zamestnaneckej prémie vychádza** pri jej výpočte (o ktorom sa zmienime v ďalšom texte) **ako kladné číslo**.

Na vznik nároku zamestnanca na zamestnaneckú prémiiu je **nevyhnutné súčasné splnenie všetkých** vyššie uvedených zákonných podmienok ustanovených v § 32a ods. 1 zákona o dani z príjmov. **Nárok na zamestnaneckú prémiiu** za príslušné zdaňovacie obdobie daňovníkovi **nevzniká ani vtedy, ak síce sú splnené** všetky podmienky ustanovené v § 32a ods. 1 zákona o dani z príjmov, uvedené vyššie v bodoch (1) až (7), **ale ide o zamestnanca**, na ktorého podporu udržania v zamestnaní sa v príslušnom zdaňovacom období poskytol príspevok podľa § 50a zákona č. 5/2004 Z. z. o službách v zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Výpočet zamestnaneckej prémie

Podľa novely platí, že ak zamestnanec za príslušné zdaňovacie obdobie dosiahol posudzované príjmy v úhrnej sume **aspoň 6-násobku** minimálnej mzdy, teda v súčasnosti aspoň vo výške 1 773 eur (53 413,40 Sk) **a nižšej ako 12-násobok** minimálnej mzdy, teda v súčasnosti nižšej ako 3 546 eur (106 826,80 Sk), zamestnaneckou prémiou je suma vypočítaná percentuálnou sadzbou dane (v súčasnosti 19 %) z rozdielu sumy nezdaniteľnej časti základu dane a základom dane **zo sumy 12-násobku** minimálnej mzdy. Ak zamestnanec za zdaňovacie obdobie dosiahol posudzované príjmy **najmenej vo výške 12-násobku** minimálnej mzdy, zamestnaneckou prémiou je v tomto prípade suma vypočítaná percentuálnou

sadzbou dane (v súčasnosti 19 %) z rozdielu sumy nezdaniteľnej časti základu dane a základom dane **z posudzovaných príjmov** tohto zamestnanca. Vypočítaná suma zamestnaneckej prémie **sa zaokrúhľuje na eurocenty nahor**.

Podrobnosti o výške minimálnej mzdy, ktorá bola ustanovená s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 nariadením vlády SR č. 422/2008 Z. z., sme Vám sprostredkovali už **v septembrovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO**.

Zamestnancovi, ktorý poberal posudzované príjmy v zdaňovacom období **počas 12 kalendárnych mesiacov pri splnení všetkých** vyššie spomínaných zákonných podmienok, vzniká nárok na zamestnaneckú prémiiu **v plnej výške**. Zamestnancovi, ktorý poberal posudzované príjmy v zdaňovacom období **menej ako počas 12 kalendárnych mesiacov** pri splnení všetkých vyššie spomínaných zákonných podmienok, vzniká **nárok na pomernú časť** zamestnaneckej prémie za kalendárne mesiace, za ktoré poberal tieto príjmy, pričom vypočítaná pomerná časť zamestnaneckej prémie **sa zaokrúhľuje na eurocenty nahor**.

Novela ustanovuje, že **na kontrolu uplatňovania zamestnaneckej prémie** sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov. Podľa novely ďalej platí, že zamestnancovi, ktorému za príslušné zdaňovacie obdobie vznikol nárok na zamestnaneckú prémiiu a ktorému zamestnávateľ vykoná ročné zúčtovanie, zamestnaneckú prémiiu **prizná a vyplatí na žiadosť zamestnanca tento zamestnávateľ**. Novela určuje, že nárok na zamestnaneckú prémiiu preukazuje zamestnanec zamestnávateľovi **čestným vyhlásením** o tom, že spĺňa všetky zákonom ustanovené podmienky pre vznik tohto nároku, a to najneskôr **do dňa 15. februára roka nasledujúceho** po uplynutí zdaňovacieho obdobia, za ktoré si zamestnanec kú prémiiu uplatňuje. Zamestnávateľ **po vykonaní ročného zúčtovania,**

Výška zamestnaneckej prémie

Vyplatenie zamestnaneckej prémie zamestnávateľom

najneskôr však pri zúčtovaní mzdy za apríl v roku, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonáva, **zamestnancovi vráti rozdiel** medzi vypočítanou daňou a úhrnom zrazených preddavkov na daň v prospech zamestnanca **a vyplatí** zamestnaneckú prémie a daňový bonus alebo jeho časť do výšky ustanovenej zákonom o dani z príjmov. Za vyplatenie zamestnaneckej prémie **v správnej výške a v lehote** podľa zákona o dani z príjmov **zodpovedá zamestnávateľ**. Ak zamestnávateľ, **prizná a vyplatí nižšiu alebo vyššiu sumu** zamestnaneckej prémie ako ustanovuje zákon o dani z príjmov, alebo ak zavinením zamestnanca prizná a vyplatí vyššiu sumu zamestnaneckej prémie ako ustanovuje zákon o dani z príjmov, novela určuje pravidlo, že v týchto prípadoch je zamestnávateľ povinný postupovať podľa § 40 ods. 1 až 8 zákona o dani z príjmov.

Sankcia pre zamestnávateľov

V súvislosti s povinnosťami zamestnávateľov si dovoľujeme dať Vám do pozornosti aj **sprievodnú novelizáciu zákona č. 511/1992 Zb.** o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov, ktorá bola **vykonaná prostredníctvom článku II novely s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 a na základe ktorej z nového ustanovenia § 35 ods. 21** zákona č. 511/1992 Zb. vyplýva, že ak daňový úrad, zistí, že zamestnávateľ ako platiteľ dane **nevykoná zamestnancovi ročné zúčtovanie** preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti, ak o jeho vykonanie zamestnanec v ustanovenej lehote a ustanoveným spôsobom požiadal a na jeho vykonanie boli splnené podmienky podľa § 38 zákona o dani z príjmov, uloží mu **pokutu najmenej 16,60 eura za každého takéhoto zamestnanca**, pričom výška celkovej sumy pokuty za všetkých zamestnancov za príslušné zdaňovacie obdobie nesmie presiahnuť sumu uvedenú v § 35 ods. 12 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov.

Ak zamestnanec, ktorému za príslušné zdaňovacie obdobie vznikol nárok na zamestnaneckú prémie, podá daňové

priznanie k dani z príjmov, zamestnaneckú prémie **vyplatí na žiadosť zamestnanca správca dane**, ktorý pri vyplatení zamestnaneckej prémie postupuje ako pri vrátení daňového preplatku a rovnako postupuje aj v prípade, ak boli tomuto zamestnancovi zrazené preddavky na daň z príjmov zo závislej činnosti podľa § 35 zákona.

Novela sa v súvislosti s inštitútom zamestnaneckej prémie dotkla svojimi úpravami aj ďalších ustanovení zákona o dani z príjmov, a to znenia **§ 9 ods. 2** zákona, **§ 11 ods. 1 a 5** zákona, **§ 32 ods. 6** zákona, upravila **nadpis v § 36 a tiež v § 37** zákona, pričom **§ 36** zákona novela doplnila o **nový odsek 9 a § 37** zákona o **nový odsek 4**, novela v spojení so zamestnaneckou prémie upravila aj znenie **§ 38 zákona a § 39** zákona, novela doplnila aj **§ 40 a § 43 ods. 7** zákona a ďalej zákon doplnila o **nové prechodné ustanovenia** obsiahnuté v ustanovení **§ 52f** zákona.

Z prechodného ustanovenia včleneného novelou do **§ 52f ods. 1** zákona o dani z príjmov vyplýva, že úprava týkajúca inštitútu zamestnaneckej prémie (teda ustanovenia § 32a, 38 a 43 zákona v znení účinnom odo dňa 1. januára 2009) sa **prvýkrát použije za zdaňovacie obdobie roku 2009** pri podávaní daňového priznania za rok 2009, resp. pri vykonaní ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti za rok 2009, takže **zamestnanecká prémie sa bude prvýkrát vyplácať v roku 2010**.

O sprievodných novelizáciách vykonaných novelou v **7 zákonoch Vás v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO** informujeme osobitne v časti venovanej zmenám týkajúcim sa dane z príjmov.

Zmeny, ktoré s účinnosťou odo dňa 1. marca 2009 budú zakotvené v zákone o dani z príjmov na základe novelizácie schválenej v NR SR dňa 17. februára 2009, nepriamo vyvolajú zvýšenie zamestnaneckej prémie. Bližšie podrobnosti Vám sprostredkuje **nasledujúce vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO**.

Vyplatenie zamestnaneckej prémie daňovým úradom

Ďalšie súvisiace zmeny v zákone o dani s príjmov

Intertemporálne ustanovenia

Sprievodné novelizácie

Zvýšenie zamestnaneckej prémie

DAŇOVÉ PRIZNANIA K DANI Z PRÍJMOV

Daňové priznania
za zdaňovacie
obdobie
roku 2009

Dňa 1. januára 2009 nadobudlo účinnosť opatrenie Ministerstva financií SR č. MF/025737/2008-72 zo dňa 18. decembra 2008, ktorým sa ustanovujú vzory daňových priznaní k dani z príjmov (ďalej v texte len „opatrenie MF SR“ alebo len „opatrenie“). Opatrenie vydalo MF SR podľa § 38 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov.

Vzor daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby pre daňovníka, ktorý má príjmy len zo závislej činnosti podľa § 5 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o dani z príjmov“ alebo len „zákon“), tvorí príloha č. 1 k opatreniu MF SR. Vzor daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby pre daňovníka, ktorý má príjmy podľa § 5 až 8 zákona, je uvedený v prílohe č. 2 opatrenia MF SR a vzor daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby je obsiahnutý v opatrení v jeho prílohe č. 3. Vzory daňových priznaní k dani z príjmov pre fyzické osoby a právnické osoby uvedené v prílohách č. 1 až 3 opatrenia MF SR sa prvýkrát použijú pri podávaní daňových priznaní za zdaňovacie obdobie, ktoré sa začne po 31. decembri 2008.

Oznámenie MF SR o vydaní predmetného opatrenia bolo publikované v Zbierke zákonov SR pod č. 633/2008 Z. z., uverejnené bolo vo Finančnom spravodajcovi č. 13/2008 na strane 944 a možno doň nazrieť na internetovej stránke Ministerstva financií SR, na ktorej je pre Vás k dispozícii na linku: http://www.finance.gov.sk/Documents/1_Adresar_redaktorov/capkovcova/FS_13_2008.pdf.

Oznámenia MF SR
súvisiace
s opatrením

V súvislosti s opatrením č. MF/025737/2008-72 zo dňa 18. decembra 2008, ktorým sa ustanovujú vzory daňových priznaní k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie, ktoré sa začne po 31. decembri 2008, zverejnilo Ministerstvo financií SR aj ďalšie dve oznámenia, a to (1) oznámenie č. MF/32649/2008-72 o vydaní vzorov potvrdení o podaní daňového priznania k dani z príjmov a (2) oznámenie č. MF/32648/2008-72 o vydaní poučení na vyplnenie daňových priznaní

k dani z príjmov, ktoré boli uverejnené vo Finančnom spravodajcovi č. 13/2008 na stranách 970 až 1004, do znenia ktorých je možné nazrieť na internetovej stránke Ministerstva financií SR, na ktorej je pre Vás k dispozícii na linku uvedenom v predchádzajúcom texte.

Opatrením MF SR sa zrušuje opatrenie Ministerstva financií SR č. MF/029093/2007-72 zo dňa 13. decembra 2007, ktorým sa ustanovujú vzory daňových priznaní k dani z príjmov, avšak tieto sa použijú pri podávaní daňových priznaní za zdaňovacie obdobie končiace najneskôr dňa 31. decembra 2008. Pri podávaní daňových priznaní za zdaňovacie obdobie roku 2008 sa teda použijú rovnaké vzory daňových priznaní, aké boli opatrením Ministerstva financií SR č. MF/029093/2007-72 zo dňa 13. decembra 2007 ustanovené pre zdaňovacie obdobie roku 2007. Vzor daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby pre daňovníka, ktorý má príjmy len zo závislej činnosti podľa § 5 zákona o dani z príjmov, je obsiahnutý v prílohe č. 1 opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/029093/2007-72 zo dňa 13. decembra 2007, vzor daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby pre daňovníka, ktorý má príjmy podľa § 5 až 8 zákona, tvorí prílohu č. 2 opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/029093/2007-72 zo dňa 13. decembra 2007 a vzor daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby, je uvedený v prílohe č. 3 opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/029093/2007-72 zo dňa 13. decembra 2007.

V daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roku 2008, podávanom v roku 2009, sa údaje uvádzajú v slovenských korunách, pričom pre podanie daňového priznania platí štandardná lehota, teda lehota do dňa 31. marca 2009. V daňovom priznaní sa suma daňového nedoplatku prepočíta konverzným kurzom (30,1260 SKK/EUR) na menu euro a zaokrúhli sa na eurocenty nadol (teda v neprospech štátu), teda na dve desatinné miesta. Suma daňového preplatku sa prepočíta konverzným kurzom (30,1260 SKK/EUR) na menu euro a zaokrúhli sa na eurocenty nahor. Obdobne

Daňové priznania
za zdaňovacie
obdobie
roku 2008

Špecifiká súvisiace
so zavedením
eura v SR

sa postupuje aj pri prípadnom podaní **opravného daňového priznania** alebo **dodatočného daňového priznania** za zdaňovacie obdobie roku 2008. Žiadosť o vyplatenie sumy daňového bonusu u daňovníka, ktorý si tento daňový bonus žiada prostredníctvom daňového priznania od správcu dane, sa taktiež podáva v slovenských korunách.

Poučenie MF SR na vyplnenie daňových priznaní

V súvislosti s odlišnosťami, vyplývajúcimi pre podávanie daňových priznaní k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie končiacie 31. decembra 2008 vzhľadom na zavedenie eura v SR, zverejnilo Ministerstvo financií SR **oznámenie o vydaní poučení na vyplnenie daňových priznaní** k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie končiacie 31. decembra 2008, ktoré bolo uverejnené **vo Finančnom spravodajcovi č. 9/2008 na strane 602**, do obsahu týchto poučení možno nazrieť na internetovej stránke Ministerstva financií SR, na ktorej jeho znenie nájdete na linku: http://www.finance.gov.sk/Documents/1_Adresar_redaktorov/capkovicova/FS_09_2008.pdf.

Opatrenie Ministerstva financií SR č. MF/029093/2007-72 zo dňa 13. decembra 2007 nadobudlo **účinnosť dňa 1. januára 2008**. Oznámenie Ministerstva financií SR o vydaní opatrenia č. MF/029093/2007-72 zo dňa 13. decembra 2007 bolo publikované v **Zbierke zákonov SR pod č. 633/2007 Z. z.**, uverejnené bolo vo Finančnom spravodajcovi č. 13/2007 na strane 774 a možno doň nazrieť na internetovej stránke Ministerstva financií SR, na ktorej je

pre Vás sprístupnené na tomto linku: http://www.finance.gov.sk/Documents/1_Adresar_redaktorov/capkovicova/FS_13_2007.pdf.

Na linku uvedenom v predchádzajúcej vete je pre Vás k dispozícii aj **oznámenie** Ministerstva financií SR č. MF/30676/2007-72 **o vydaní vzorov potvrdení** o podaní daňového priznania k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie končiacie 31. decembra 2008, ktoré bolo uverejnené **vo Finančnom spravodajcovi č. 13/2007 na strane 800**.

Pre úplnosť si Vám dovoľujeme dať do pozornosti, že v rámci práve prebiehajúceho legislatívneho procesu bola v NR SR schválená novela zákona o dani z príjmov, v ktorej znení sa pôvodne navrhovalo posunutie termínov pre podanie daňových priznaní **za zdaňovacie obdobie končiacie najneskôr dňa 31. decembra 2008**, pričom podľa tohto znenia sa mal termín pre podávanie daňových priznaní pre fyzické osoby - podnikateľov posunúť na termín 30. apríla 2009 a pre právnické osoby až na termín 30. júna 2009. Takýto posun termínov by súčasne znamenal aj posun lehoty na zaplatenie daňových nedoplatkov o jeden, resp. tri mesiace. Z návrhu novely zákona o dani z príjmov, ktorý bol dňa 17. februára 2009 schválený v NR SR, bol tento **pôvodne navrhovaný posun termínov vypustený** a pre podanie daňových priznaní za zdaňovacie obdobie končiacie najneskôr dňa 31. decembra 2008 tak naďalej **zostane zachovaná štandardná lehota**, teda lehota **do dňa 31. marca 2009**.

Ďalšie súvisiace oznámenie MF SR

Nezmenená lehota pre podanie daňových priznaní

PRIPRAVUJE SA V NR SR – NOVELA OBCHODNÉHO ZÁKONNÍKA

Do NR SR bol dňa 14. januára 2009 doručený návrh na vydanie zákona, prijatím ktorého by sa doplnil zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „návrh novely Obchodného zákonníka“ alebo len „návrh zákona“). V návrhu novely Obchodného zákonníka, ktorá je v tomto období v NR SR v prvom čítaní, sa navrhuje **účinnosť odo dňa 1. mája 2009**.

Cieľom návrhu novely Obchodného zákonníka je **zakotviť zákonné pravidlá umožňujúce dohodou, spĺňajúcou**

ustanovené náležitosti, **limitovať** rozsah náhrady škody. V záujme zohľadnenia osobitostí niektorých obchodno-záväzkových vzťahov, pri ktorých nemožno dostatočne zvážiť mieru rizika už na začiatku zmluvného vzťahu, by sa **súdu**, po zohľadnení všetkých okolností konkrétného prípadu, **umožnilo takúto dohodu zrušiť**.

Možnosť zmluvnej limitácie náhrady škody pripúšťa napríklad **rakúska či francúzska** právna úprava, ale i **nemecká** právna úprava, ktorá v tomto smere obsahuje pomerne podrobnú úpravu.

Dôvody novelizácie

Navrhovaná úprava **by sa týkala len obchodno-závazkových vzťahov**, pre bežného občana pre potreby jeho ochrany je už v súčasnosti takáto možnosť vylúčená, a to napríklad ustanoveniami § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka, týkajúcimi sa neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, úprave ktorých sme sa venovali **v augustovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO**.

V prípade, ak by predložený návrh novely Obchodného zákonníka bol schválený v nezmenenom znení, **ustanovenie**

§ 386 Obchodného zákonníka by bolo doplnené o nové odseky 3 a 4, podľa ktorých by bolo možné, aby sa strany výslovne dohodli na určení maximálnej výšky, do ktorej sa môže uplatňovať nárok na náhradu škody, pričom táto dohoda by musela mať **obligatórne písomnú formu pri súčasnom úradnom osvedčení pravosti podpisov**, ktoré by na tejto dohode figurovali. V prípade, ak by dohoda podľa predchádzajúcej vety bola pre ktorúkoľvek stranu **neprimeraná alebo** vzhľadom na povahu záväzkového vzťahu **neštandardná**, súd by bol oprávnený na návrh dotknutej strany takúto dohodu zrušiť.

Rozsah novelizácie

ULC ČARNOGURSKÝ LAW FIRM

Bratislava - Slovensko
Tvarožkova 5, P.O.BOX 21
814 99 Bratislava, Slovensko
Tel.: +421-2-5720 1717
Fax: +421-2-5720 1777
Skype: ulcbratislava
E-mail: office@ulclegal.com

Brescia - Taliansko
Via Val Giudicarie 4
251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbrescia
E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +38-044-521 21 10
Fax: +38-044-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese simunkova@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, Mgr. Martinu Šimunkovú: simunkova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2009